

แนวทางการตรวจสอบบัญชี สหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมที่พัฒนา

โดยเอกชน (รายที่ 2)

กรณีศึกษา โดย

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5

แนวทางการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชี ที่พัฒนาโดยเอกชน (รายชื่อ 2)

การตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมที่พัฒนาโดยเอกชน (รายชื่อ 2) ซึ่งสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5 ได้ทำการศึกษาข้อมูลโดยลงพื้นที่ร่วมกับผู้สอบบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ขอนแก่น แล้วเห็นว่าควรกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบบัญชีให้ผู้สอบบัญชีนำไปพิจารณาดำเนินการตรวจสอบบัญชี ดังนี้

1. ศึกษาโครงสร้างข้อมูลและคู่มือการใช้งาน
2. ประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมภายในระบบสารสนเทศของสหกรณ์
3. ตรวจสอบขนาดของแฟ้มข้อมูลที่ได้รับว่าตรงกับหนังสือคำสั่งของสหกรณ์หรือไม่
4. นำเข้าแฟ้มข้อมูลสู่โปรแกรมช่วยตรวจสอบ (ACL)
5. ตรวจสอบความถูกต้องการบันทึกรายการของแฟ้มข้อมูลที่นำเข้า ดังนี้
 - 5.1 ตรวจสอบรอบปีบัญชีตรงกับปีบัญชีตรวจสอบหรือไม่
 - 5.2 ตรวจสอบการบันทึกรายการในระบบบัญชีทุกระบบงานให้ถูกต้องตรงตามรายละเอียดที่สหกรณ์จัดส่งให้เป็นเอกสารทั้ง ยอดยกมา รายการเพิ่มลดระหว่างปีและยอดยกไป
6. ตรวจสอบรายการแก้ไขข้อมูล โดยการนำเข้าตาราง Tdel ที่มีนามสกุล .dbf ของแต่ละระบบงาน
7. เปิดตาราง Tdel.dbf ของแต่ละระบบงาน เลือกเฉพาะ Field ที่มีความสำคัญของแต่ละระบบงาน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลของรายการที่มีการแก้ไข หากมีรายการที่พบการแก้ไขที่ผิดปกติ ใช้คำสั่ง ACL เลือกเฉพาะเลขที่บัญชีที่ผิดปกติมาตรวจสอบ พร้อมทั้งนำไปขยายผลการตรวจสอบด้วยวิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระตามมาตรฐานต่อไป

รายละเอียดของการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน ประกอบด้วย

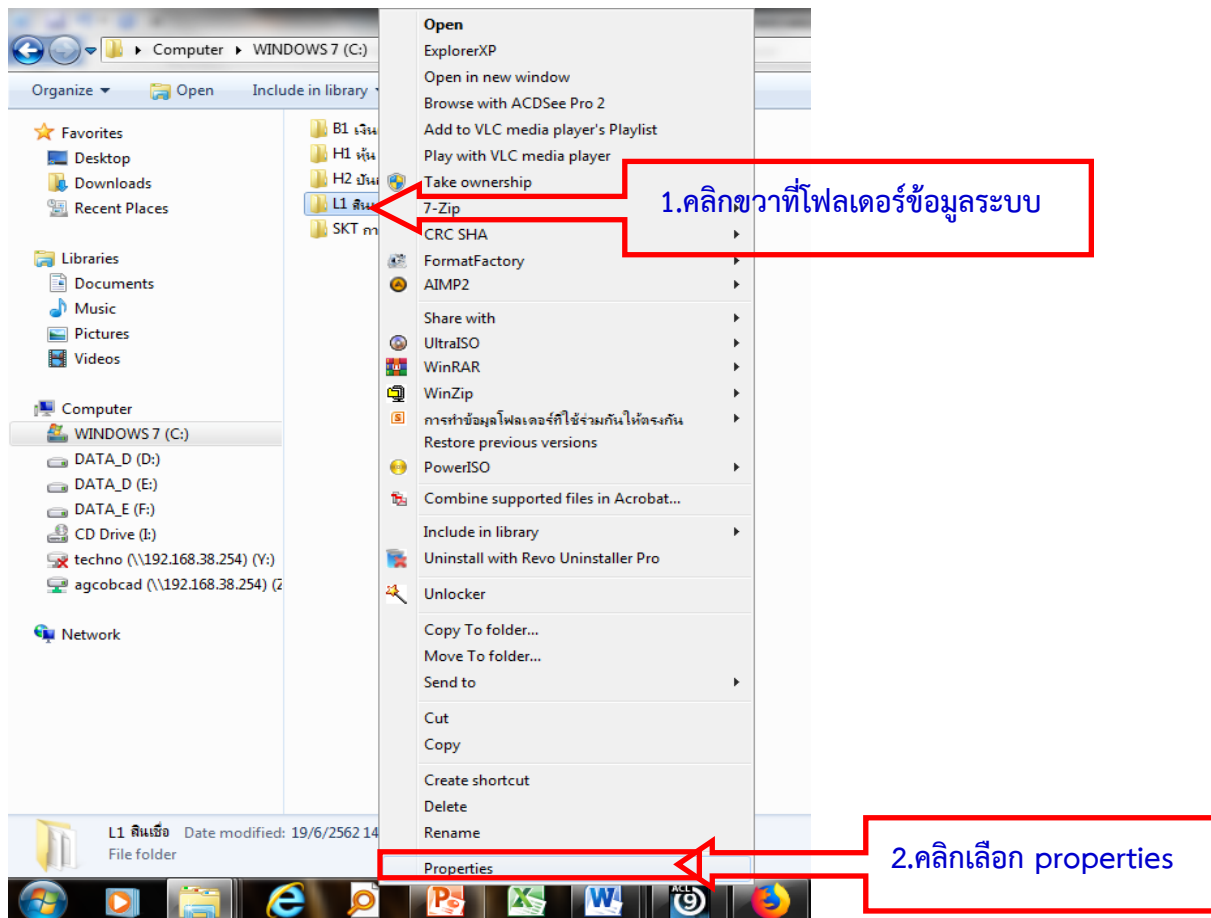
1. การศึกษาโครงสร้างข้อมูลและคู่มือการใช้งาน เมื่อผู้สอบบัญชีเข้าตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยเอกชน สิ่งแรกที่ผู้สอบบัญชีต้องให้ความสำคัญคือโครงสร้างข้อมูลของโปรแกรมระบบบัญชีที่สหกรณ์ใช้ เนื่องจากโครงสร้างข้อมูลคือตารางการจัดเก็บข้อมูลของแต่ละระบบงานว่าในแต่ละตารางมีรายละเอียดของการจัดเก็บข้อมูลอะไรบ้างที่ผู้สอบบัญชีสนใจและให้ความสำคัญเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาตรวจสอบได้ ซึ่งการศึกษาโครงสร้างข้อมูลและคู่มือการใช้งานเปรียบเสมือนการศึกษาสมุดบัญชีและบัญชีย่อยที่สหกรณ์ใช้ในการบันทึกบัญชีด้วยมือ ดังนั้นผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญในการศึกษาโครงสร้างข้อมูลและคู่มือการใช้งานเป็นลำดับแรก
2. การประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมภายในระบบสารสนเทศของสหกรณ์ ให้ผู้สอบบัญชีประเมินการปฏิบัติตาม ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล พ.ศ.2533 ซึ่งกำหนดให้สหกรณ์ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกบัญชีต้องจัดให้มีการปฏิบัติในการควบคุมภายในเป็นมาตรฐานขั้นต่ำไว้

การที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดระเบียบนี้ขึ้นมา เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับสหกรณ์ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกบัญชี สามารถนำไปใช้ในการกำหนดระบบการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยในระบบสารสนเทศที่จำเป็นตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนด ผู้สอบบัญชีจึงสามารถใช้การประเมินผลการปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ดังกล่าว เพื่อประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมภายในระบบสารสนเทศได้ โดยผู้สอบบัญชีต้องให้ความสำคัญในการประเมินสองส่วน ได้แก่ ส่วนแรกมีการกำหนดวิธีปฏิบัติไว้ตามมาตรฐานขั้นต่ำหรือไม่ ส่วนที่สองมีการปฏิบัติตามจริงที่เป็นไปตามกำหนดหรือไม่ หลังจากนั้นจึงนำผลการประเมินไปกำหนดแผนการตรวจสอบบัญชีต่อไป

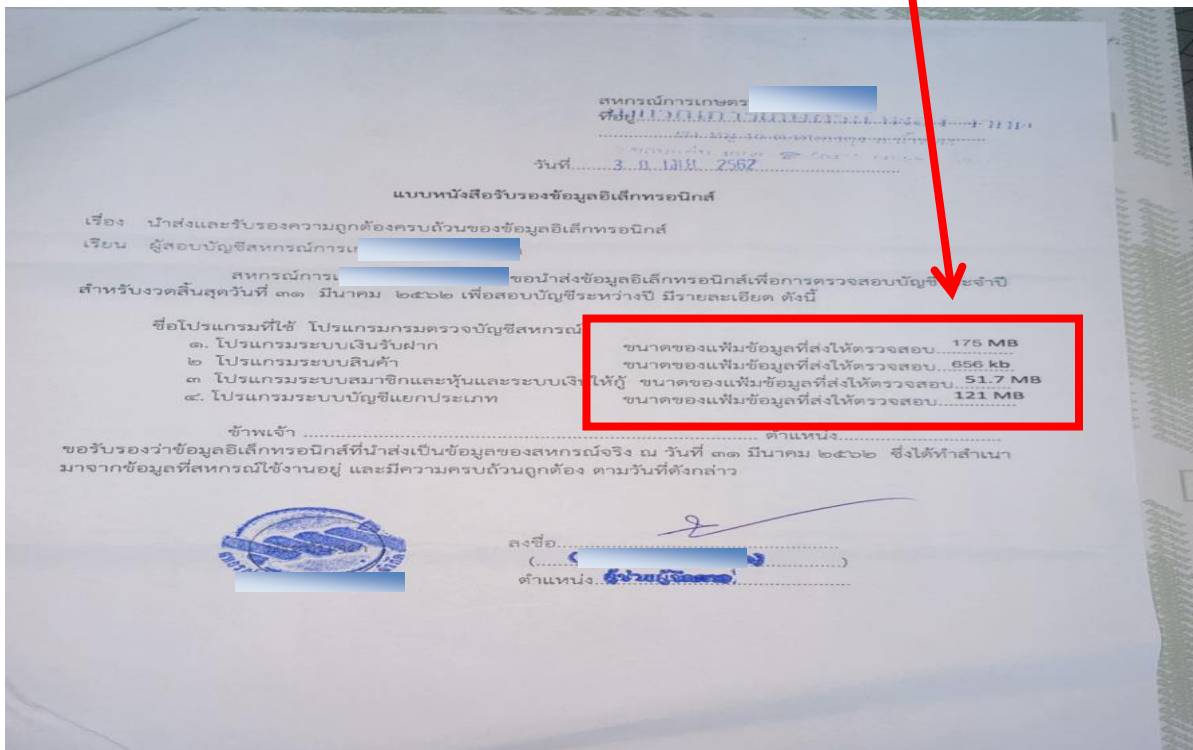
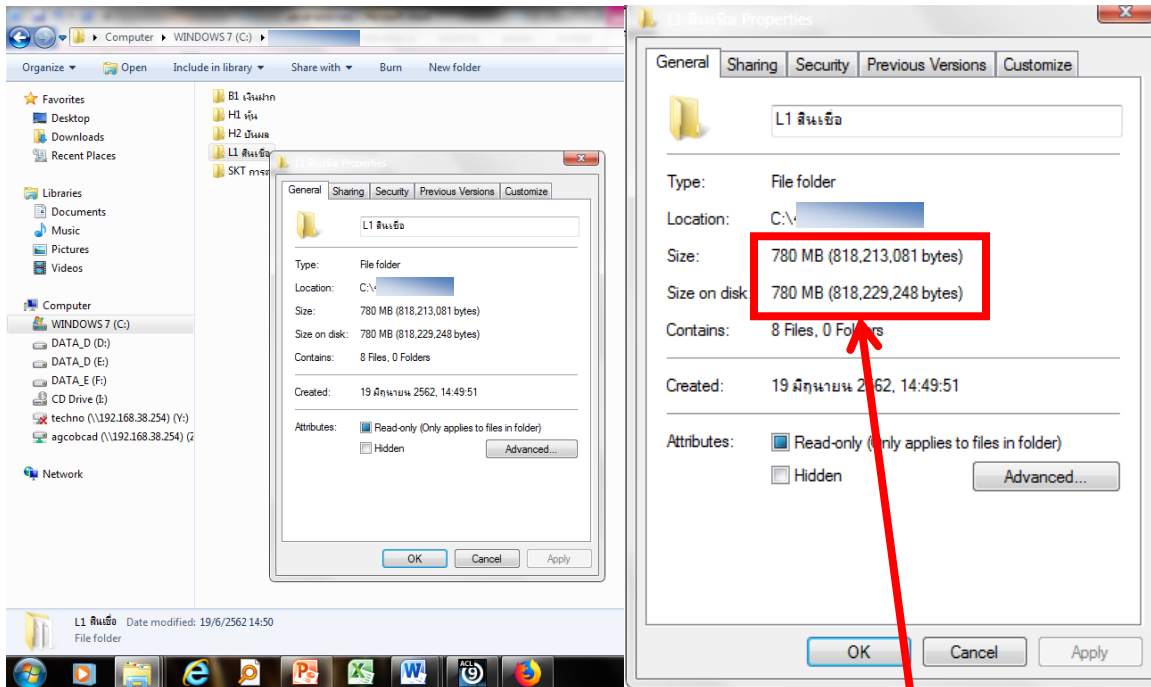
3. การตรวจสอบขนาดของแฟ้มข้อมูลที่ได้รับว่าตรงกับหนังสือนำส่งของสหกรณ์หรือไม่ เพื่อความปลอดภัยผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องมีการตรวจสอบขนาดของแฟ้มข้อมูลที่ได้รับกับหนังสือนำส่งของสหกรณ์ว่ามีขนาดเดียวกันหรือไม่ เนื่องจากแฟ้มข้อมูลเปรียบเสมือนสมุดบัญชีที่สหกรณ์บันทึกไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และนำส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ ดังนั้นหนังสือนำส่งแฟ้มข้อมูลและเอกสารรายละเอียดประกอบงบการเงิน ที่ได้รับจึงจำเป็นต้องมีรายการที่ถูกต้องตรงกัน

วิธีการตรวจสอบขนาดของแฟ้มข้อมูล สามารถดำเนินการได้ดังนี้

นำแฟ้มข้อมูลที่ได้รับไปวางไว้ที่ Drive:C > เลือกข้อมูลแต่ละระบบงาน > คลิกขวาที่ข้อมูลแต่ละงาน > เลือก properties

ผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงให้เห็นถึงขนาดของแฟ้มข้อมูล ตามรูปที่ปรากฏในตัวอย่าง ซึ่งผู้สอบบัญชีสามารถนำไปเปรียบเทียบกับหนังสือนำส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ว่ามีขนาดของแฟ้มข้อมูลถูกต้องตรงกันหรือไม่

4. การนำเข้าแฟ้มข้อมูลสู่โปรแกรมช่วยตรวจสอบ (ACL) หลังจากตรวจสอบความถูกต้องขนาดของแฟ้มข้อมูลแล้ว ให้ผู้สอบบัญชีนำเข้าแฟ้มข้อมูลที่ได้รับตามวิธีการในคู่มือ การพัฒนาชุดคำสั่งมาตรฐานเพื่อใช้ ACL ช่วยในการตรวจสอบโปรแกรมที่พัฒนาโดยเอกชนราย (รายชื่อที่ 2) ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 3 ซึ่งคู่มือสามารถขอได้จาก IT PROVIDER ของสำนักงานหรือประสานทางทีม IT Mobile สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5 โดยให้นำเข้าตารางแฟ้มข้อมูลของแต่ละระบบงานดังนี้

ตารางแฟ้มข้อมูลโปรแกรมรังสิตที่ต้องนำเข้าสู่ Project ตรวจสอบ

ระบบงาน	ข้อมูลที่นำเข้า	ชื่อแฟ้มข้อมูล	เลือกโฟลเดอร์หลัก \ โฟลเดอร์ย่อย	บันทึกเป็นชื่อ
1.บัญชี	-ใบสำคัญการบันทึกบัญชีปีก่อน -ใบสำคัญการบันทึกบัญชีปัจจุบัน -รายการปรับปรุงบัญชี	A_T01 ถึง A_T09 A_TRAN A_C01	Z_C1 \ Data Z_C1 \ Data Z_C1 \ Data	<i>(แล้วแต่กรณี)</i> A_TRAN A_C01
2.สินค้า	-รหัสสินค้า -ควบคุมเอกสาร -รายการเคลื่อนไหวสินค้า	PRODUCT HEAD TRAN	Z_P1 \ Data Z_P1 \ Data Z_P1 \ Data	PRODUCT HEAD TRAN
3.สมาชิก	-รหัสกลุ่มสมาชิก -รหัสสมาชิก -รายการเคลื่อนไหวทุนเรือนหุ้น	AUMPER CUSTOMER TRAN1	Z_H1 \ Data Z_H1 \ Data Z_H1 \ Data	AUMPER CUSTOMER TRAN1
4.เงินรับฝาก	-เลขที่บัญชีเงินรับฝาก -รายการเคลื่อนไหวเงินรับฝาก	ACNO CUMCASH	Z_B1 \ Data Z_B1 \ Data	ACNO CUMCASH
5.ลูกหนี้ เงินให้กู้	-เลขที่สัญญา -รายการเคลื่อนไหวลูกหนี้เงินกู้	LOAN TRAN	Z_L1 \ Data Z_L1 \ Data	LOAN TRANL

5. การตรวจสอบความถูกต้องการบันทึกรายการของแฟ้มข้อมูลที่นำเข้า ดังที่กล่าวไว้แล้วในเบื้องต้นว่าแฟ้มข้อมูลเปรียบเสมือนสมุดบัญชีที่สหกรณ์นำมาบันทึกไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น การตรวจสอบบัญชีจึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกรายการในแฟ้มข้อมูล เช่นเดียวกันกับการบันทึกรายการด้วยมือ โดยการตรวจสอบเบื้องต้นควรตรวจ 2 เรื่อง ได้แก่

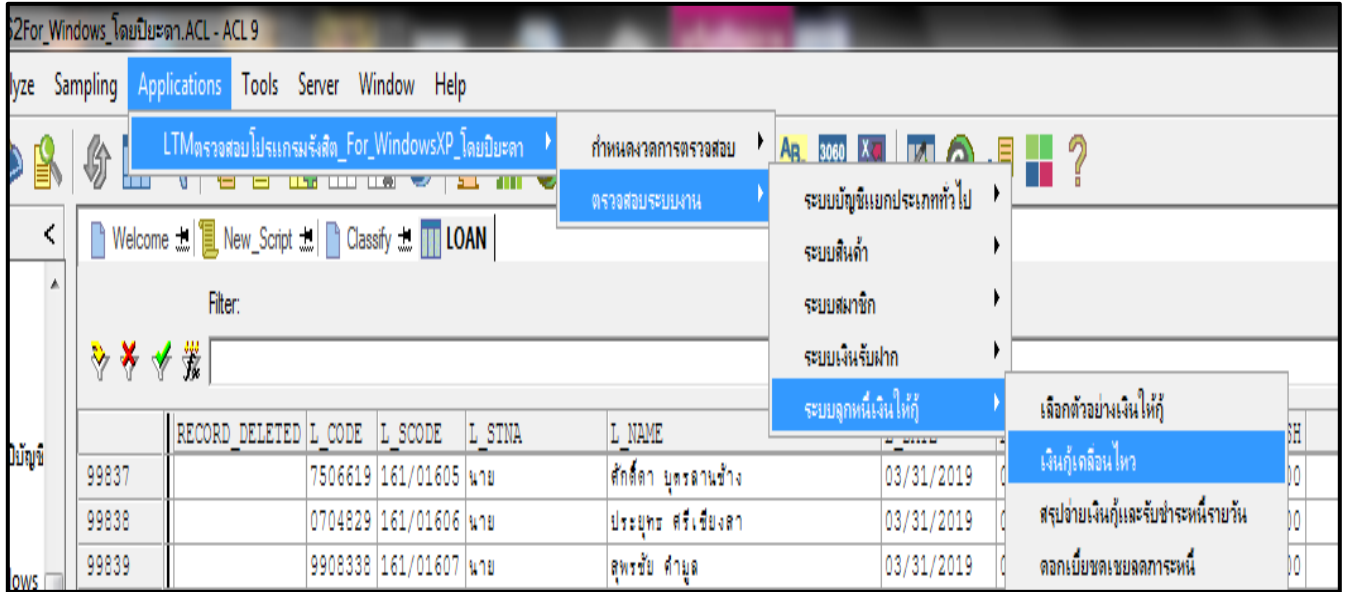
5.1 ตรวจสอบรอบปีบัญชีตรงกับปีบัญชีตรวจสอบหรือไม่ เมื่อนำเข้าแฟ้มข้อมูลสู่โปรแกรมการตรวจสอบแล้ว ผู้สอบบัญชีจะต้องตรวจสอบรอบปีบัญชีในแฟ้มข้อมูลเป็นอันดับแรกเพื่อให้มั่นใจว่าวันเดือนปีอยู่ในรอบปีบัญชีที่ต้องตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบให้ดูตารางรายการเคลื่อนไหวของแต่ละระบบงานที่ FieldT_DATE ซึ่งวันเดือนปีในบรรทัดสุดท้ายอย่างน้อยจะต้องเป็นวันเดือนปีสิ้นสุดปีบัญชีที่ตรวจสอบหรือเป็นวันทำการสุดท้ายในรอบปีบัญชีของสหกรณ์ ดังรูปที่ปรากฏในตัวอย่าง(สกก.น้ำพอง จำกัด ปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2562)

RECORD DELETED	L_CODE	L_SCODE	L_STNA	L_NAME	L_DATE	L_DDE	L_NUM	L_CASH
99837	7506619	161/01608	นาง	ศักดิ์ลา	03/31/2019	03/31/2020	2	30,000.00
99838	0704829	161/01608	นาง	ประยูร	03/31/2019	03/31/2020	2	85,000.00
99839	9908338	161/01607	นาง	สุพรรณ	03/31/2019	03/31/2020	2	150,000.00
99840	5908729	161/01608	นาง	ชาวีพันธ์	03/31/2019	03/31/2020	2	228,000.00
99841	5908729	161/A0012	นาง	ชาวีพันธ์	03/31/2019	11/30/2019	2	100,000.00
99842	5908729	161/40104	นาง	ชาวีพันธ์	03/31/2019	11/30/2019	2	100,000.00
99843	6009610	261/00774	นางสาว	พพร ส	03/31/2019	03/31/2020	2	148,000.00
99844	n102868	261/00775	นาง	ทองผา	03/31/2019	03/31/2020	2	330,000.00
99845	1204430	261/00776	นาง	ธงชัย ส	03/31/2019	03/31/2020	2	130,000.00
99846	9507367	161/01609	นาง	ธรรมา	03/31/2019	03/31/2020	2	165,000.00
99847	7103043	261/00777	นาง	ระชา	03/31/2019	03/31/2020	2	260,000.00
99848	2705559	161/01610	นาง	วิภา	03/31/2019	03/31/2020	2	60,000.00
99849	9406406	256/00778	นาง	เนติ	03/31/2019	03/31/2020	2	211,000.00
99850	7604892	261/00779	นาง	ศักดิ์	03/31/2019	03/31/2020	2	140,000.00
99851	4906444	161/01611	นาง	ศันภา	03/31/2019	03/31/2020	2	50,000.00
99852	0408841	161/01612	นางสาว	กนิษฐา	03/31/2019	03/31/2020	2	38,000.00
99853	1808200	256/00780	นาง	บุญดี เ	03/31/2019	03/31/2020	2	210,000.00
99854	0408819	161/01613	นาง	เกตุ	03/31/2019	03/31/2020	2	90,000.00
99855	0406784	161/01614	นาง	ประ	03/31/2019	03/31/2020	2	80,000.00
99856	4009108	161/01615	นาง	พญาร	03/31/2019	03/31/2020	2	50,000.00
99857	1808200	261/00778	นาง	บุญดี ส	03/31/2019	03/31/2020	2	210,000.00
99858	9407333	261/00780	นาง	วิภา	03/31/2019	03/31/2020	2	294,000.00
99859	7607616	161/01616	นาง	ศักดิ์	03/31/2019	03/31/2020	2	60,000.00
99860	6107356	161/01617	นาง	ประ	03/31/2019	03/31/2020	2	94,000.00
99861	9406406	261/00781	นาง	เนติ	03/31/2019	03/31/2020	2	211,000.00
99862	7405006	261/00782	นาง	ชาวี	03/31/2019	03/31/2020	2	350,000.00
99863	8304270	261/00783	นาง	ตา พร	03/31/2019	03/31/2020	2	180,000.00

5.2 การตรวจสอบการบันทึกรายการในระบบบัญชีย่อให้ถูกต้องตรงตามรายละเอียดที่สหกรณ์จัดส่งให้เป็นเอกสาร ทั้ง ยอดยกมา รายการเพิ่มลดระหว่างปีและยอดยกไป เพื่อให้มั่นใจว่าเอกสารที่เป็นรายละเอียดประกอบงบการเงินที่สหกรณ์จัดส่งให้ตรวจสอบเป็นรายการเดียวกันกับข้อมูลที่สหกรณ์บันทึกบัญชีไว้ในแฟ้มข้อมูลที่จะตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกรายการในโปรแกรมทุกระบบงานเปรียบเทียบกับเอกสารที่ได้รับจากสหกรณ์ทุกรายการ ตั้งแต่ ยอดยกมา การเพิ่มลดระหว่างปี และยอดยกไปโดยใช้คำสั่งตรวจสอบระบบงานเลือกระบบงานที่จะทำการตรวจสอบ เลือกเมนูรายการเคลื่อนไหวจะได้ผลลัพธ์เป็นตารางสรุปปะหน้าระบบงานที่แสดงรายละเอียด ยอดยกมา เพิ่ม ลด และยอดคงเหลือให้นำยอดที่ได้จากระบบงานไปเปรียบเทียบกับรายการในรายละเอียดที่เป็นเอกสารว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ หากผลจากการตรวจสอบไม่ถูกต้องตรงกัน ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำหนังสือส่งคืนแฟ้มข้อมูลให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไข ถ้าถูกต้องตรงกันผู้สอบบัญชีจึงจะดำเนินการตรวจสอบตามลำดับต่อไปและตามวิธีการที่ผู้สอบบัญชีได้กำหนดไว้ในแนวการสอบบัญชี

ภาพตัวอย่างแสดงการตรวจสอบความถูกต้องของระบบงานเงินกู้

ภาพการเลือกตรวจสอบระบบงาน

ภาพผลลัพธ์ที่ได้

ประเภทโครงการ	ต้นยกมา	กู้เพิ่ม	รับชำระคืน	ต้นคงเหลือ	ดอกเบี้ยยกมา	ดอกเบี้ยรับ	รับชำระดอกเบี้ย	รับชำระดอกเบี้ยค้าง
1 1	201,586,103.60	150,394,500.00	146,999,247.60	204,981,356.00	5,679,804.15	16,980,780.00	13,505,627.00	2,517,310.64
1 2	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1 3	10,657,730.00	13,074,720.00	18,390,218.00	5,342,232.00	935,058.58	1,317,908.00	986,982.00	306,639.21
1 4	72,400.00	0.00	30,000.00	42,400.00	90,271.00	4,949.00	1,451.00	36,959.00
1 5	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1 6	3,735,000.00	6,880,000.00	4,815,000.00	5,800,000.00	71,216.00	398,291.00	311,553.00	30,995.00
1 8	311,375.00	434,515.00	686,540.00	59,350.00	5,738.62	37,692.00	34,007.00	5,738.62
1 9	4,798,152.00	5,644,775.00	8,218,832.00	2,224,095.00	3,509.00	2,663.00	2,663.00	3,509.00
1 B	30,000.00	0.00	1,000.00	29,000.00	4,125.00	2,468.00	818.00	825.00
1 D	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1 E	300,000.00	0.00	84,000.00	216,000.00	61,188.00	22,334.00	4,514.00	15,368.00
1 G	524,000.00	0.00	100,295.00	423,705.00	63,924.00	40,081.00	10,212.00	20,823.00
1 H	200,000.00	0.00	75,000.00	125,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1 K	460,000.00	850,000.00	510,000.00	800,000.00	3,662.00	42,065.00	29,690.00	756.16
1 L	0.00	21,861,000.00	17,505,500.00	4,355,500.00	0.00	1,071,861.00	923,710.00	0.00
2 1	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2 2	365,807,952.00	191,631,000.00	139,973,337.00	417,465,615.00	11,587,464.05	31,551,372.00	24,241,801.00	6,071,369.93
2 3	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2 7	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2 E	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2 I	25,511,857.00	0.00	14,827,357.00	10,684,500.00	911,865.00	1,458,932.00	933,305.00	463,383.00
2 J	1,000,000.00	0.00	230,000.00	770,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00

6. ตรวจสอบรายการแก้ไขข้อมูล โดยการนำเข้าตาราง Tdel ที่มีนามสกุล .dbf ของแต่ละระบบงานจากการศึกษาโครงสร้างข้อมูลของโปรแกรมระบบบัญชีริงสิต ตาราง Tdel.dbf เป็นตารางที่จัดเก็บข้อมูลของรายการที่มีการแก้ไขข้อมูลไว้ทั้งหมดตั้งแต่ วันที่ทำการแก้ไข วันที่ทำรายการ จำนวนเงินที่มีการแก้ไข ชื่อผู้ที่ทำการแก้ไข เป็นต้น การแก้ไขรายการที่บันทึกในตาราง Tdel.dbf จึงเปรียบเสมือนการปรับปรุงบัญชีที่บันทึกในสมุดรายวันที่ทำด้วยมือซึ่งผู้สอบบัญชีต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าการปรับปรุงรายการนั้นสมเหตุสมผลหรือไม่ เนื่องจากโปรแกรมระบบบัญชีของเอกชนรายนี้ผู้ใช้งานสามารถแก้ไขรายการย้อนหลังโดยไม่สามารถเรียกดูรายงานการแก้ไขได้ ผู้สอบบัญชีจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการตรวจสอบข้อมูลรายการที่มีการแก้ไขของทุกระบบงานว่าการแก้ไขรายการในระบบงานนั้น ๆ เป็นการแก้ไขที่ผิดปกติหรือเป็นการแก้ไขโดยการบันทึกบัญชีผิดปกติและมีการปรับปรุงรายการที่บันทึกบัญชีที่ผิดนั้นถูกต้องครบถ้วนทั้งในระบบบัญชีย่อยและบัญชีคุมโดยเฉพาะรายการที่มีการแก้ไขย้อนหลังผู้สอบบัญชีควรให้ความสนใจเป็นพิเศษว่าการแก้ไขย้อนหลังในระบบบัญชีย่อยได้มีการปรับปรุงบัญชีคุมย้อนหลังด้วยหรือไม่ ดังนั้นการตรวจสอบรายการแก้ไขข้อมูลที่สหกรณ์บันทึกในตาราง Tdel.dbf จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยเอกชนรายนี้

การนำเข้าข้อมูลของ ตาราง Tdel .dbf ให้ใช้วิธีการเดียวกันกับการเพิ่มตารางหรือเพิ่ม table ในโปรแกรม ACL เนื่องจากตาราง Tdel .dbf ของแต่ละระบบงานที่มีการนำเข้าจะมีชื่อซ้ำกันทุกระบบงาน ดังนั้นเมื่อนำเข้าข้อมูลตาราง Tdel .dbf ของแต่ละระบบงานแล้วจะต้องเปลี่ยนชื่อตาราง tdel.dbf ที่นำเข้าให้มีชื่อไม่ซ้ำกันเพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลทับแฟ้มข้อมูลในแต่ละระบบงานที่นำเข้า Project ตรวจสอบ

7. เปิดตาราง Tdel.dbf ของแต่ละระบบงานที่มีการนำเข้าเรียบร้อยแล้ว ผู้สอบบัญชีจะเห็นข้อมูลของตาราง Tdel.dbf ที่มี Field ที่เกี่ยวข้องกับกับรายการแก้ไขค่อนข้างเยอะ ผู้สอบบัญชีต้องศึกษาโครงสร้างข้อมูลว่าแต่ละ Field มีความหมายว่าอย่างไร เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่นามาตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลของรายการที่มีการแก้ไข เพื่อพิสูจน์ให้ได้ว่ารายการที่ถูกแก้ไขมีการบันทึกบัญชีให้ถูกต้องตรงกันและเกิดขึ้นจริง หากมีรายการที่พบการแก้ไขที่ผิดปกติและน่าสนใจเป็นพิเศษ ผู้สอบบัญชีสามารถใช้คำสั่ง ACL เลือกเฉพาะเลขที่บัญชีที่สนใจมาตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวของบัญชีนั้นบัญชีเดียวได้ พร้อมทั้งนำไปขยายผลการตรวจสอบด้วยวิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระตามมาตรฐานต่อไป กรณีที่ผู้สอบบัญชีต้องการพิมพ์ข้อมูลของตาราง Tdel.dbf ออกมาตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีสามารถเลือกเฉพาะ Field ที่มีความสำคัญของแต่ละระบบงานและให้ความสนใจเพื่อส่งออกไฟล์และพิมพ์รายงานออกมาตรวจสอบกับเอกสารได้

ภาพตัวอย่างแสดงข้อมูลของตารางTdel.dbfของระบบงานเงินกู้

Windows - โคมปิยะดา.ACL - ACL 9

ampling Applications Tools Server Window Help

Welcome | New_Script | Classify | tdel2

Filter:

	RE	USER_DEL	SYS_DATE	L_CODE	L_SCODE	L_STNA	L_NAME	L_DATE	L_CASH	L_DUE
2294		สุกิตา 13:48:00	07/17/2018	1400503	161/11072	นาง	สน ตาว	07/17/2018	23,100	03/31/2019
2295		สุกิตา 13:48:12	07/17/2018	1408989	161/11073	นาง	สน ประส	07/17/2018	6,080	03/31/2019
2296		สุกิตา 13:57:20	07/17/2018	5907612	161/11077	นาง	สน ช่าง	07/17/2018	17,950	03/31/2019
2297		สุกิตา 14:02:28	07/17/2018	5908729	161/60443	นาย	สน วาณิ	07/17/2018	12,210	03/31/2019
2298		kris 09:26:03	07/19/2018	4009302	161/00163	นางสาว	สน สัตตา	07/23/2018	80,000	03/31/2019
2299		ปวริศร์ 08:43:40	07/20/2018	0709718	141/11089	นาง	สน ศาโร	07/20/2018	2,750	03/31/2019
2300		ปวริศร์ 08:44:46	07/20/2018	0706803	141/11090	นาย	สน านัน	07/20/2018	5,700	03/31/2019
2301		Kittisak 11:16:32	07/20/2018	9209754	161/00168	นาง	สน ช่าง	07/23/2018	110,000	03/31/2019
2302		kris 09:21:30	08/03/2018	4009313	161/50028	นาย	สน วาณิ	08/06/2018	6,025	03/31/2019
2303		sunya 14:12:03	08/03/2018	3008078	161/50037	นาย	สน ช่าง	05/07/2018	9,350	03/31/2019
2304		สุกิตา 10:44:41	08/14/2018	ก309786	161/60465	นาง	สน บุญ	08/14/2018	19,250	03/31/2019
2305		Kittisak 14:18:16	08/28/2018	3108754	261/00117	นาย	สน ประส	09/03/2018	100,000	03/31/2019
2306		Kittisak 14:35:08	08/28/2018	6403432	261/00117	นาย	สน ศาส	09/03/2018	200,000	03/31/2019
2307		Kittisak 14:37:24	08/28/2018	6403432	261/00124	นาย	สน ศาส	09/03/2018	200,000	03/31/2019
2308		สุกิตา 13:35:21	08/31/2018	8607542	161/00190	นาง	สน ช่าง	09/03/2018	50,000	03/31/2019
2309		Kittisak 09:03:33	09/03/2018	4909425	161/00194	นาง	สน ศาส	09/03/2018	110,000	03/31/2019
2310		ปวริศร์ 14:34:00	09/12/2018	5902428	160/50037	นาย	สน อนัน	09/17/2018	18,340	03/31/2019
2311		Kittisak 08:20:45	09/13/2018	2708704	261/00134	นาย	สน ศาส	09/17/2018	230,000	03/31/2019
2312		Kittisak 08:20:56	09/13/2018	0105297	261/00135	นาง	สน สุตตา	09/17/2018	410,000	03/31/2019
2313		Kittisak 09:33:56	09/13/2018	5108982	161/40041	นางสาว	สน ชีระ	09/17/2018	100,000	05/31/2019
2314		Kittisak 10:41:04	09/13/2018	2409459	161/00201	นาง	สน ติญ	09/17/2018	100,000	03/31/2019
2315		sunya 09:32:35	09/17/2018	0506228	261/00138	นาย	สน ประ	09/17/2018	168,000	03/31/2019
2316		sunya 09:32:46	09/17/2018	1008224	261/00137	นาง	สน ติญ	09/17/2018	20,000	03/31/2019
2317		สุกิตา 10:37:04	10/03/2018	ก309789	161/11147	นางสาว	สน สุตตา	10/03/2018	19,800	03/31/2020
2318		สุกิตา 16:22:18	10/12/2018	3407626	141/11159	นาง	สน บุญ	10/12/2018	3,025	03/31/2019
2319		สุกิตา 16:24:20	10/12/2018	3407436	161/11159	นาง	สน บุญ	10/12/2018	3,025	03/31/2019

การตรวจสอบระบบงานเงินกู้ มีตารางการแก้ไขข้อมูล 2 ตารางได้แก่ตาราง tdel1.dbf และตาราง tdel2.dbf ซึ่งใน 2 ตารางนี้มีตัวอย่างของ Field ที่ผู้สอบบัญชีควรสนใจ ดังนี้

ชื่อ Field	ความหมาย
User_DEL	รหัสผู้ลบและเวลาที่ทำการลบรายการ
SYS_DATE	วันที่ทำการแก้ไข
L_CODE	รหัสสมาชิก
L_SCODE	เลขที่สัญญาเงินกู้
L_STNA	ค่านำหน้า
L_NAME	ชื่อผู้ที่ถูกลบข้อมูล
L_DATE	วันที่ทำรายการ
L_CASH	จำนวนเงินกู้ตามสัญญา
L_Due	วันครบกำหนดชำระ
L_KUM	จำนวนผู้ค้ำประกัน
IN_OUT	โครงการ/ประเภทเงินกู้
L_LEFT	จำนวนเงินรับชำระหนี้
YOD_T	ยอดคงเหลือ
T_LEFT	ยอดจ่ายเงินกู้

การตรวจสอบระบบงานเงินรับฝาก ตาราง Tdel.dbf มีตัวอย่างของ Field ที่ผู้สอบบัญชีควรสนใจ ดังนี้

ชื่อ Field	ความหมาย
SYS_DATE	วันที่แก้ไข
DO_DATE	วันที่ทำ
TTYPE	ฝาก/เปิดบัญชี/ดอกเบี้ยย/ถอน
Acno	เลขที่บัญชี
USER_DEL	ชื่อผู้ใช้งาน
Na_PAS	ชื่อผู้เข้ารหัส
Del_time	เวลาที่แก้ไข
CASH	จำนวนเงิน
GENCODE	รหัสสมาชิก
NAMEO	ชื่อบัญชี

ดังที่กล่าวไว้แล้วว่าตาราง Tdel.dbf ของแต่ละระบบงานมี Field ค่อนข้างเยอะ หากผู้สอบบัญชีไม่ได้ศึกษาโครงสร้างข้อมูลจะไม่สามารถตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลของรายการที่ถูกแก้ไขได้ รวมถึงไม่สามารถคัดเลือก Field ที่ควรสนใจและให้ความสำคัญมาตรวจสอบได้ สำหรับระบบงานเงินกู้และระบบงานเงินรับฝากที่นำมาแสดงในที่นี้เป็นเพียงตัวอย่างที่ได้จากการทำการศึกษาเท่านั้น หากผู้สอบบัญชีตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วเห็นว่าควรสนใจข้อมูลที่มีการแก้ไขมากกว่านี้ให้เลือก Field เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม